

Verslag Pleegoudertafel met wethouder Kukenheim

Op maandag 10 januari 2022 werd er een pleegoudertafel georganiseerd waarin vier pleegouders hun ervaringen en knelpunten deelden met wethouder Simone Kukenheim. Vanwege de geldende coronaregels werd het gesprek online gehouden. Na een korte voorstelronde krijgen alle vier de ouders de ruimte om hun verhaal te delen met de wethouder. Hun verhalen zijn uniek maar onder de ouders is er veel herkenning.

Na de ervaringsverhalen is er ruimte voor de wethouder om te reageren, vragen te stellen en het gesprek aan te gaan. Ondanks de online setting ontstond er een fijn gesprek, waaruit de wethouder enkele mooie actiepunten heeft meegenomen.

Meer islamitische pleegouders

Pleegouder Fatima begint met haar verhaal over haar pleegzoontje. Deze jongen kwam bij haar terecht toen hij 6 jaar was. Fatima was het vijfde pleeggezin waar de jongen geplaatst werd. In de vorige gezinnen wilde het niet lukken met hem. Fatima denkt dat dit komt doordat de normen en waarden in deze gezinnen niet aansloten bij de islamitische cultuur die hij van zijn biologische ouders heeft meegekregen. In het begin was het lastig, vertelt Fatima, maar het was merkbaar dat hij zich steeds veiliger en meer thuis voelde doordat wij dezelfde cultuur hebben als hij gewend was. Herkenning van cultuur is erg belangrijk voor een kind. Een uithuisplaatsing is erg stressvol, herkenning van cultuur kan dan een stukje rust geven.

Fatima ziet om haar heen dat er steeds meer islamitische pleegkinderen komen en er weinig islamitische pleegouders zijn. *“Pleegouderschap is misschien in de islamitische gemeenschap nog een taboe”*. Daarnaast is er veel onwetendheid vertelt Fatima. *“Als ik enthousiast over mijn pleegkindje vertel dan zijn andere islamitische ouders geïnteresseerd en stellen ze me veel vragen”*. Volgens Fatima zou het helpen als er meer voorlichting is voor islamitische ouders over pleegouderschap en zou er meer bekendheid aan moeten worden gegeven. *“Het moet een gezicht krijgen”*.

Veel bureaucratie is niet in het belang van het kind

De tweede pleegouder die aan het woord komt is Guiditta. Ze begint haar verhaal met benadrukken hoe fantastisch zij het vindt om pleegouder te kunnen zijn en dat het haar veel positiefs brengt. Toch zijn er enkele punten waar ze heel graag verbetering in zou willen zien. Dit heeft vooral te maken met de bureaucratie die er bij komt kijken. Guiditta wilde heel graag weer voor een nieuw pleegkindje zorgen. Zij hadden zelfs in het bouwplan van hun huis ruimte opgenomen voor een extra kamer. In juni 2021 heeft ze al aangegeven dat ze plek heeft voor een kindje, maar tot nu in januari 2022 is er nog niks gebeurd. Ze heeft inmiddels zelf al vijf keer gebeld om te horen of alles wel goed doorgekomen is over haar beschikbare plek. *“Ik heb alle goede ingrediënten in huis (bijv. veel speelruimte buiten) en al heel veel ervaring, hoe kan het dat er geen enkel pleegkindje is voor mij, terwijl er overal oproepen staan voor meer pleegouders?”*. Guiditta heeft zich zelfs al open gesteld voor crisisopvang maar ook hier geen reacties op gekregen. De laatste keer dat ze heeft gebeld kreeg ze te horen dat ze moest blijven bellen omdat de plaatsing vaak gedaan worden bij ouders die nog vers in het geheugen zitten. Een rare redenering, aldus Guiditta. Guiditta denkt dat deze miscommunicatie/verstoring komt door de bureaucratie en de regelgeving. *“Vroeger ging dit gemakkelijker”*, zegt ze. Haar eerste pleegkind werd jaren geleden tegen de regels in, maar in het belang van het kind interregionaal bij haar geplaatst. Dit is altijd prima verlopen en verloopt nog steeds goed. Guiditta heeft ook geprobeerd om haar aan te melden bij een andere pleegzorgaanbieder, maar hier moest ze weer een heel traject doorlopen met cursussen en screening terwijl ze al veel ervaring heeft.

Lange wachtlijsten, niet-kloppende dossiers en te weinig luisteren naar de pleegouders

Het derde verhaal is van pleegouder Naomi. Naomi en haar partner hebben het pleegouderschap en nu het gezinshuis altijd met hart en ziel gedaan. *“Een gezinshuis starten is het mooiste wat ooit hebben gedaan”*. Maar ook Naomi ziet duidelijke punten ter verbetering in de organisatie van de pleegzorg. *“Het lijkt alsof de organisaties niet weten welke bedden er leeg zijn en welke ouders we hebben”*. Naomi ziet ook de lange wachtlijsten van zowel ouders die wachten op een pleegkind als de pleegkindje die wachten op pleegouders.

Daarnaast worden kinderen niet altijd juist geplaatst. Mogelijk wordt bepaalde problematiek bij kinderen gebagatelliseerd zodat ze gemakkelijker te plaatsen zijn. Soms is het zo dat er zoveel wisselingen in voogden en hulpverleners rondom het kind zijn dat zij het kind niet echt goed kennen. *“Er zijn kinderen bij ons geplaatst die veel zwaarder zijn dan in het dossier beschreven staat. Wij hebben echt keihard gewerkt om een breakdown te voorkomen”*. Als je dan om hulp vraagt vanuit de organisatie duurt het heel lang voordat je dit krijgt en soms krijg je helemaal geen hulp waardoor er een risico bestaat dat het uit de hand loopt en een kind weer overgeplaatst moet worden.

Wat Naomi ook opvalt is dat er te weinig wordt geluisterd naar de pleegouders. Er wordt te weinig gebruik gemaakt van de deskundigheid en ervaring van de pleegouders. Een gemiste kans, die veel pleegkinderen te kort doet.

Een oplossing: een onafhankelijk steunpunt voor pleegouders

Tot slot doet pleegouder Anne zijn verhaal. Anne pleit voor een onafhankelijk steunpunt van en voor pleegouders. Een organisatie die zich alleen richt op de belangen van de pleegouders. De huidige organisaties moeten zoveel belangen behartigen (belang kind, belang biologische ouders, belang pleegouders, belang organisatie zelf). *“Je kan een huis niet verkopen met één makelaar die zowel de belangen van de verkopende als de kopende partij kan behartigen”*. Het steunpunt kan ook helpen om pleegouders beter hun grenzen te laten aangeven. Anne werd bijvoorbeeld voor het blok gezet om ineens 2 zusjes in huis te nemen, terwijl zij van voren duidelijk hadden aangegeven maar één pleegkind te willen. Het steunpunt zou pleegouders kunnen ondersteunen om ook ‘nee’ te durven zeggen zonder dat zij bang zijn in kwaad daglicht te komen van de pleegzorgaanbieder. Anne is bezig samen met Cliëntenbelang Amsterdam om dit steunpunt te organiseren. Ze hebben al gesprekken gehad met Levvel en William Schrikker Gezinsvormen die ook steeds meer het belang van dit steunpunt in gaan zien.

Reactie van de wethouder

Wethouder Kukenheim bedankt de ouders voor hun verhaal en benadrukt dat ze erg blij is met hun inzet als pleegouders. Ze zorgen voor een warme en veilige omgeving voor hun pleegkinderen, dit is ontzettend belangrijk. Het is daarom belangrijk dat pleegouders zelf ook zo goed mogelijk ondersteund worden.

Uit de verhalen van de ouders is een duidelijke rode draad te ontdekken en het valt op dat de ouders veel herkenning in elkaars verhalen horen. Vooral het lange wachten op een pleegkind, terwijl er ook wordt aangegeven dat er een te kort is aan pleegouders is een punt dat alle ouders herkennen.

Tijdens het gesprek komen verschillende mogelijke oorzaken voorbij: zijn de organisaties te voorzichtig met plaatsen? Zou er meer samenwerking moeten zijn tussen verschillende organisatie over hun pleegouder bestand? Zou er een slimmer digitaal systeem nodig zijn voor de matching van ouders en pleegkind? Daarnaast wordt duidelijk dat pleegouders graag hun positie verbeterd zien. Het belang van de pleegouders wordt onvoldoende behartigd bij de pleegzorgorganisatie en aan hun expertise als pleegouder wordt nog vaak voorbij gegaan. Een onafhankelijk steunpunt voor pleegouders zou hier een uitkomst voor zijn. Tot slot hoorden we van de ouders hoe belangrijk het is dat er meer pleegouders komen van diverse culturele achtergronden.

Ter afsluiting bedankt de wethouder de ouders nogmaals voor hun openheid en de waardevolle inbreng. De wethouder gaat hier mee aan de slag. Zo gaat ze namens de gemeente, het belang van het onafhankelijke pleegouder steunpunt benadrukken bij de jeugdhulporganisaties, zodat dit plan goed van de grond kan komen. De wethouder wil ook aan de slag met samenwerking tussen organisaties als het gaat om de plaatsingen van pleegkinderen, zodat de wachtlijsten minder lang hoeven te zijn. Tot slot gaat de wethouder verdere acties aankaarten om de werving van een meer divers pleegouderbestand te stimuleren.

Heb je vragen over dit verslag? Of wil je ook je ervaring delen met het Jeugdplatform? Neem dan contact op via info@jeugdplatformamsterdam.nl.